

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 189/18

KLAGER: Kristian August Eilertsen
PUBLIKASJON: Dagsavisen
PUBLISERINGSDATO: 15.06.2018, 16.06.2018
STOFFOMRÅDE: Politikk
SJANGER: Kommentar
SØKERSTIKKORD: Opplysningskontroll og kildebredde, saklighet og omtanke, dekning for titler etc., identifisering, rettelse, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 05.08.2018
BEHANDLET I PFU: 18.12.2018
BEHANDLINGSTID: 133 dager
KLAGEGRUPPE: Politikere
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Behandles parallelt med sak 187/18 og 188/18, som gjelder samme sakskompleks og som er klaget inn av samme klager.

SAMMENDRAG:

ARTIKKEL 1

Dagsavisen publiserte fredag 15. juni 2018 en kommentarartikkel på nett av Hege Ulstein med tittelen «Overgrepskultur».

I ingressen stod det:

«Frp snakker gjerne om overgripere fra fremmede kulturer. Hvordan står det til i egne rekker?»

I brødteksten skrev kommentatoren først om Terje Søviknes som hadde sex med en 16-åring på en FpU-landsmøte i 2000. Videre skrev hun om Frp-politiker Ulf Leirstein, som sendte porno til en 14-åring og foreslo overfor en 30 år gammel kvinne å ha trekantsex med en 15-åring.

Deretter omtalte hun Kristian August Eilertsen, tidligere nestleder i FpU:

«Da to unge kvinner fortalte at FpU-nestleder Kristian Eilertsen hadde trakassert dem seksuelt, ønsket FpU å suspendere ham. Men vedtaket ble omgjort. Ifølge

NRK var Ulf Leirstein aktiv i å få snudd vedtaket. Én kilde sier at hans innsats alene var det som hindret suspensjonen. Leirstein har ikke kommentert opplysningene. Han mener det er 'brudd på skikk i partiet'. Noen regler skal man jo respektere. FpU fikk senere beskjed fra moderpartiet om å ordne opp selv.»

Og videre:

«Det er lett å være enig med Frp i at det er en uting når en overgrepskultur fester seg i subkulturer og parallelle samfunn. Det skjer gjerne når gjentatte overtramp ikke får konsekvenser og når ugjerningene dekkes over i stedet for at man tar et oppgjør med holdningene som ligger til grunn for grenseløs, trakasserende atferd, kvinnediskriminering og overgrep. Den slags bør møtes med nulltoleranse og tøffe sanksjoner.»

Etter at avisen mottok Eilertsens klage til PFU, la redaksjonen inn følgende nederst i artikkelen:

«Fotnote: Perioden da Kristian Eilertsen var suspendert fra sitt ledervoer i FpU, var før to kvinner rettet offentlige anklager mot ham, og ikke etter, slik vi feilaktig skrev i en tidligere versjon av denne kommentaren. Vi beklager denne feilen.»

Avsnittet om Kristian Eilertsen og de to kvinnen ble også skrevet om, slik:

«Våren 2017 ønsket FpU å suspendere nestleder Kristian Eilertsen på grunn av en organisasjonssak, men vedtaket ble omgjort etter cirka en måned. I februar 2018 ble det kjent at to kvinner har fortalt at Eilertsen har trakassert dem seksuelt. Ifølge NRK var Ulf Leirstein aktiv i å få snudd vedtaket i 2017. (...)»

Artikkelen ble også publisert i papiirutgaven dagen etter, **lørdag 16. juni 2018**.

ARTIKKEL 2

Lørdag 16. juni 2018 publiserte Dagsavisen en artikkel i sitt helgemagasin med tittelen «**Det politiske uåret**».

I ingressen stod det:

«Sist høst brukte Amanda Hylland Speldnæs (18) stemmeretten for første gang. Hvordan har politikerne forvaltet tilliten hun ga dem?»

Artikkelen var en slags oppsummering av politiske skandaler det siste året. Artikkelen hadde flere notiser øverst på siden om ulike skandaler. På side 30 var det en notis som handlet om Kristian August Eilertsen.

Det stod:

«16. februar 2018 kommer de første avsløringene mot nestleder i FpU, Kristian Eilertsen. Han har verve på lokal- og fylkesnivå for Frp. Han har blant annet invitert en 14-åring til å ha sex.»

KLAGEN:

Klager er Kristian August Eilertsen. Han mener Dagsavisen har brutt god presseskikk på følgende punkter i vær Varsom-plakaten:

- Punkt 3.2, om opplysningskontroll og kildebredde
- Punkt 4.1, om saklighet og omtanke
- Punkt 4.4, om dekning for titler etc.
- Punkt 4.7, om identifisering
- Punkt 4.14, om samtidig imøtegåelse

Klager opplever det som en stor belastning å bli omtalt i en artikkel som har tittelen «Overgrepskultur».

«Jeg har ikke vært anklaget for noen overgrep, og flere er sitert på at jeg ikke har utsatt dem for noen overgrep. Hvordan kan det da være en saklig sammenheng mellom overskriften og innholdet i teksten med de faktiske forhold?»

Slik klager ser det, var det ikke berettiget av Dagsavisen å identifisere ham. Han viser til at lederen av Frps Organisasjonsutvalg, Helge André Njåstad, har sagt at saken gjelder «klønete adferd av en ungdom».

«Jeg er anklaget for forhold som strekker seg langt bak i tid, og jeg mener at verken min rolle eller påståtte handlinger forsvarer identifisering.»

Videre forteller klager at Dagsavisen har publisert en uriktig opplysning. Det stemmer ikke at han ble suspendert på grunn av varslene. Han ble suspendert før kvinnene fremsatte sine påstander mot ham, skriver klager.

«De sakene Ulstein peker på, var (...) ikke en del av suspensjonsgrunnlaget i 2017, og det var heller ikke en del av landsstyrets behandling den gang vedtaket ble opphevet.»

Klager reagerer også på at Dagsavisen ikke kontaktet ham for samtidig imøtegåelse av beskyldningene i artikkelen.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Dagsavisen understreker at kommentarartikkelen var rettet mot et bredt sakskompleks. Varslene mot Eilertsen passet inn i dette teamet, mener avisen.

Dagsavisen viser også til at det skal være stor takhøyde på meningsplass.

Ifølge avisen var det berettiget å identifisere klager:

«Det er kjent og dokumentert at Frps organisasjonsutvalg ga Eilertsen en kraftig advarsel og konkluderte med at han hadde brutt partiets etiske retningslinjer. I denne sammenheng har Eilertsen vært identifisert av en rekke medier, og han har også fått sjansen til å beklage eller imøtegå påstander en rekke ganger. Dette har skjedd internt i partiet, i flere medier der Eilertsen har vært identifisert, i et eget signert blogginnlegg som ble trykket i Harstad Tidende og også fra scenen under Medieleder 2018-konferansen i Bergen. Således kan ikke identifisering i Dagsavisen i etterkant av alt dette sies å ha gitt noen merbelastning.»

Eilertsen hadde heller ikke krav på samtidig imøtegåelse, slik Dagsavisen ser det. Det rettes ingen nye beskyldninger mot klager, mener avisen.

«Sett i lys av at kommentarartikkelen tok opp og kritiserte helt grunnleggende strukturelle utfordringer i Fremskrittspartiets håndtering av slike saker, lå det ikke til rette for at noen av de omtalte – Søviknes, Leirstein eller Eilertsen – skulle komme til orde nok en gang med sine versjoner i selve kommentaren.»

Avisen understreker at kommentaren ikke anklager Eilertsen for overgrep. Den gjengir kun kort hva de to kvinnene har anklaget ham for, altså at de opplevde seg seksuelt trakassert.

Dagsavisen innrømmer imidlertid å ha publisert en gal opplysning:

«I klagen kommer det (...) fram en saksopplysning rundt Dagsavisens gjengivelse av den kronologiske rekkefølge av hendelser. Dette ble rettet opp og presisert så raskt som mulig etter at vi ble klar over feilen.»

Avisen skriver videre:

«Det er viktig å påpeke at klagen var første gang kritikken mot vår gjengivelse nådde oss. Hadde vi fått en reaksjon før vi mottok klagen fra Pfu, ville dette selvsagt ha blitt rettet opp umiddelbart. Som det står i kommentaren, var kilden for opplysningen en nyhetssak i NRK. I denne saken ble suspensjonen omtalt og tidsangivelsene var 'tidligere' og 'for ikke lenge siden'. Dette er årsaken til at Dagsavisen kom i skade for å angi feil tidspunkt for suspensjonen, noe vi altså rettet opp og beklaget så fort vi ble klar over dette.»

Klager opplyser at han ønsker å klage inn en ny artikkel i Dagsavisen i tillegg til kommentaren. Det gjelder en magasinartikkel som oppsummerte politiske skandaler det siste året, og Eilertsens sak kort ble presentert i en notis.

Eilertsen påpeker at Dagsavisen skrev at han har invitert en 14-åring til å ha sex, og han skriver at dette ikke stemmer.

«Dette er en påstand jeg har kategorisk tatt avstand fra. Jeg har uttalt at jeg aldri har forsøkt på å ha sex med vedkommende, eller at jeg faktisk har gjort det på noe som helst tidspunkt. Det jeg faktisk har erkjent, er å ha fleipet på en upassende måte. Dette har jeg beklaget. Jeg har også uttalt at jeg oppfattet at begge partene forsto at det var fleip, basert på hvordan reaksjonen til vedkommende var.»

Og videre:

«Det hadde vært ryddig av Dagsavisen å skrive at dette er påstander jeg har avvist, og det hadde vært veldig lett å finne ut av dersom man hadde lest alle saker som har blitt publisert knyttet til dette.

Jeg mener dette er nok et eksempel på omtrentlig omgang med fakta fra Dagsavisens side, noe de for øvrig delvis erkjenner i deres tilsvarende svar til den opprinnelige klagen.»

Dagsavisen svarer slik når det gjelder den nye artikkelen som klager viser til:

«Det er tale om én av tolv hendelser som er omtalt i løftet til reportasjen, under den fullt ut dekkende tittelen Skandalepolitisk kalender. Som fremtredende politiker må Eilertsen – på lik linje med de andre omtalte toppolitikere – finne seg i at denne saken omtales som en del av den politiske kalenderen for 2018, og at dette skjer i en sammentrukket og tilspisset form. Selv om Eilertsen misliker omtalen, eller at sakskomplekset etter hans oppfatning rommer flere nyanser enn det som er kommet på trykk, er ikke dette et presseetisk overtramp.

Omtalen er svært begrenset og den utgjør ikke artikkelens hovedinnhold. Selv om vi med fordel kunne ha lagt til at Eilertsen selv i alle fall delvis benektet varslene, kan vi ikke se at omtalen går ut over det presseetisk akseptable. Den har dekning så vel i varslingssakene mot Eilertsen som i den organisatoriske behandlingen av saken. Det kan ikke kreves at hver enkelt av disse tolv skandalesakene omtales i enda større bredde enn det som faktisk er gjort.»